

Anti-Pestprotocol

Kindcentrum de Linde

De Linde is een school waar leerlingen gekend zijn. Zowel leerlingen als personeel kennen elkaar en hebben zorg voor elkaar. De school doet er alles aan om een veilig pedagogisch klimaat en een prettige werksfeer voor alle kinderen en het personeel te scheppen, in de klas, in de school en op het schoolplein. De sfeer is open en laagdrempelig. We werken met Leefstijl en daarnaast de Fides methodiek. Binnen het onderwijs spelen sociaal- emotionele vaardigheden en normen en waarden een belangrijke rol. Met het Leefstijl-programma worden kinderen hiervan bewust gemaakt. Samen met klasgenoten doen ze activiteiten en opdrachten die het besef van “goed omgaan met elkaar ”versterken. Het bevorderen van positieve groepsrelaties speelt in de Leefstijl-lessen een grote rol. Fides leert via sociale vaardigheden jezelf(bij)te sturen. Om dit zichtbaar te maken is de methodiek o.a. gebaseerd op het gebruik maken van alledaagse" symbolen".

Preventieve maatregelen

We richten ons op een positief pedagogisch klimaat. Onze aandacht en energie gaat uit naar kansen en kwaliteiten. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat en een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein. Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen respectvol met elkaar omgaan.

De communicatie over omgangsvormen en gedragsregels is helder bij de leerkracht en bij leerlingen. De leerlingen van school zijn betrokken bij het samenstellen van de basisregels die gehanteerd worden. Ouders zijn geïnformeerd over deze regels via schoolgids en informatieblaadje. De basisregels hangen zichtbaar in de school. De leerkrachten maken met de leerlingen zelf geformuleerde positieve groepsregels. Regels en consequenties worden besproken in de groep. Bij de start van elk schooljaar wordt ingezet op een positieve groepsvorming: ontmoeting als doel. Alle leerkrachten begroeten de leerlingen in de ochtend bij binnenkomst. De leerkrachten tonen oprechte interesse in de leerlingen en bieden support bij taken die de leerling nog niet zelfsturend kan uitvoeren. Leerkrachten ontwikkelen realistische en positieve verwachtingen van leerlingen, geven positieve feedback voor goed gedrag en corrigeren beginnend probleemgedrag. Het accent ligt niet op problemen maar op mogelijkheden van kinderen. Ieder schooljaar komt het thema ‘Pesten’ bij de methode ‘Leefstijl’ in alle groepen aan de orde. Leerkrachten zijn zich bewust van hun rol in de relatie met en tussen leerlingen. Zij richten zich op de ontwikkeling van sociaal-emotionele vaardigheden van kinderen als ook op de onderlinge relaties.

Indien de leerkracht gedurende het schooljaar daar verder aanleiding toe ziet, besteedt hij of zij aandacht aan pestgedrag in een groeps gesprek, kindgesprek of maakt gebruik van de ondersteuning van een intern begeleider of gedrags specialist. Indien nodig kan er een arrangement ingezet worden door de gedrags specialist. Van de gesprekken/ ondersteuning

rond pesten worden aantekeningen gemaakt in het leerlingvolgsysteem van zowel de leerling die pest als van de leerling die gepest wordt. De ouders van de leerling die gepest wordt en pest worden geïnformeerd door de leerkracht.

De symbolen van Fides worden ingezet naast de methode Leefstijl en gekoppeld aan het gedrag (zie borgdocument pedagogisch klimaat op de Linde). Het helpt kinderen om inzichten te krijgen in hun eigen handelen en in de groep om het gedrag te bespreken.

Dat leerproces verloopt meestal vanzelf goed maar het kan ook voorkomen dat een kind door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in de knoop komen met zijn schoolomgeving, dat de basisondersteuning van de leerkracht niet meer voldoende veiligheid biedt en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreekt. In een dergelijk geval is het van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet, dat er een probleem in zijn of haar groep is. In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, worden ook de pedagogische structuur en de veiligheid daarin ernstig aangetast. Voor Kindcentrum de Linde is dat een niet te accepteren en een ongewenste situatie. Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

Begripsomschrijvingen

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn. Het gaat vaak om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen, leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Het specifieke van pesten is gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter, zowel binnen als buiten schooltijden (hieronder valt ook het Cyberpesten). We spreken van pestgedrag als het regelmatig gebeurt, waardoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. De inzet of het doel van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie.

Betrokkenen

Bij pestgedrag zien we altijd de onderstaande rolverdeling terug bij een aantal betrokkenen:

Het gepeste kind Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dit heeft vaak te maken met vertoond gedrag, de wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt. Uit onderzoek blijkt dat kinderen gepest worden in situaties waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen. Er is dan sprake van een onveilige situatie, waarbinnen een pester zich kan manifesteren en zich daarin ook nog verder kan ontwikkelen.

Kinderen die gepest worden, doen vaak andere dingen dan de meeste leeftijdgenoten in hun omgeving. Ze spelen een ander instrument, doen aan een andere sport of club. Ze zijn goed in vakgebieden of juist niet. Er zijn helaas aanleidingen genoeg om door anderen gepest te worden mits de pesters daar de kans voor krijgen vanuit de situatie. Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat ook uit naar hen. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep, ze durven weinig of niets te zeggen omdat ze bang zijn om uitgelachen

te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp zeker niet uitkomt.

Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, hebben in de omgeving waarin ze gepest worden geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten.

De pesters: Kinderen die pesten zijn vaak fysiek of mentaal de sterksten uit de groep. Ze kunnen zich agressief opstellen. Pesters lijken in eerste indruk populair te zijn in een klas, maar ze dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven.

Met het vertoonde pestgedrag gaat ze dat gemakkelijk af en krijgen andere kinderen mee bij het gedrag naar een slachtoffer.

Het komt ook regelmatig voor dat een pester een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer is of was. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich bijvoorbeeld in een andere omgeving dan die waar hij zelf slachtoffer was, vervolgens als pester gaan opstellen en manifesteren.

Meisjes pesten minder openlijk dan jongens en vaak op een subtiele manier waarbij de uitdaging naar het gezag ter plekke niet echt aan de orde is. Ze pesten meer met woorden, maken geniepige opmerkingen of sluiten andere kinderen buiten. Meisjes opereren minder individueel en meer in groepsverband in de zin van er al dan niet bij te horen. Fysiek geweld komt bij hen minder voor.

De meelopers en de andere kinderen: De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de directe actieve rol van pester. Sommige kinderen behouden enige afstand en andere kinderen doen incidenteel mee. Dit zijn de zogenaamde “meelopers”. Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt of er zijn kinderen die niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe (school) omgeving. Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf in de slachtofferrol te geraken. Het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken daardoor in populariteit mee te kunnen liften met de pester in kwestie. Vooral meisjes doen nogal eens mee met pesten om een vriendin te kunnen behouden. Als kinderen actiever gaan meepesten in een grotere groep, voelen ze zich minder betrokken en verantwoordelijk voor wat er met pesten wordt aangericht. Alles wat in een groep gebeurt laat het individueel denken meer en meer achter zich en zo kan het groepsgedrag leiden tot situaties die achteraf voor iedereen, inclusief de pesters, onacceptabel zijn.

Uitgangspunten van het anti-Pestprotocol

Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op de Linde zowel voor de gepeste kinderen, de pesters, de 'zwijgende' groep kinderen, de leerkrachten als de ouders. Iedereen moet zich ervan bewust zijn dat bij peestsituaties het heel belangrijk is hierover te praten.

De Linde heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het creëren van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd. Leerkrachten, intern begeleiders, gedragspecialist moeten allen alert zijn op pestgedrag. Indien pestgedrag optreedt, moeten zij actie ondernemen tegen dit gedrag. .

Het anti-pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordigers van de school en de ouders waarin is vastgelegd dat men pestgedrag op de Linde niet accepteert en volgens een vooraf bepaalde handelwijze aanpakt.

Anti-Pestprotocol kindcentrum de Linde

Als er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag, wordt dat met de betrokken kinderen besproken door de leerkracht van het kind en/of door de interne begeleider en/of gedragspecialist. Hiervan worden aantekeningen gemaakt in het digitale leerling-dossier van zowel de pester als het gepeste kind.

Als pestgedrag gesignaleerd is, worden de ouders van de pester en het gepeste kind op de hoogte gesteld.

Bij herhaling van het pestgedrag worden de ouders van de pester, eventueel in het bijzijn van de pester op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. De directeur, intern begeleider en gedragspecialist worden in dit stadium op de hoogte gesteld van de gesprekken met de kinderen en de ouders en zij kunnen de gemaakte afspraken terugvinden in het digitale leerling dossier van de school.

Indien het probleem zich toch blijft herhalen meldt de leerkracht dit gedrag aan de directeur, intern begeleider en gedragspecialist en wordt de casus besproken met het ondersteuningsteam van de school.

Een en ander wordt zorgvuldig gedocumenteerd in het digitale leerling dossier van de school (ESIS).